

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/144/2001

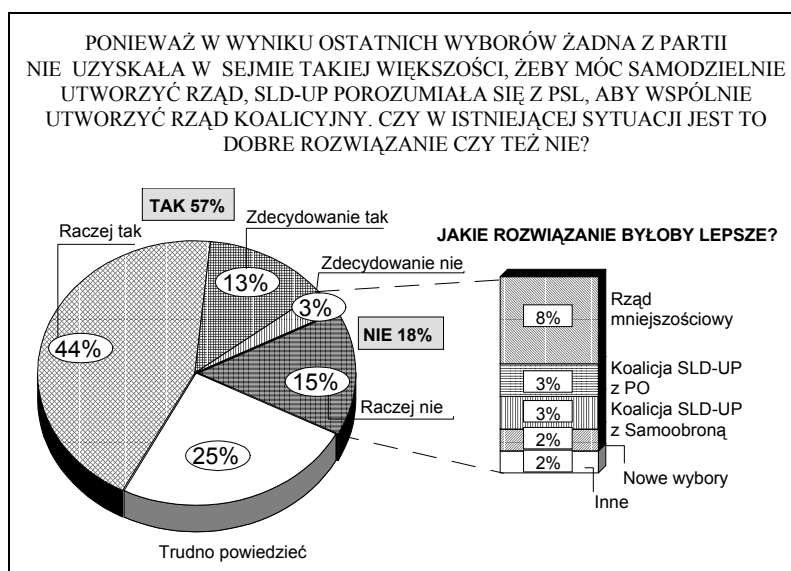
OPINIE O KOALICJI RZĄDOWEJ I NOWYM PREMIERZE

KOMUNIKAT Z BADAŃ

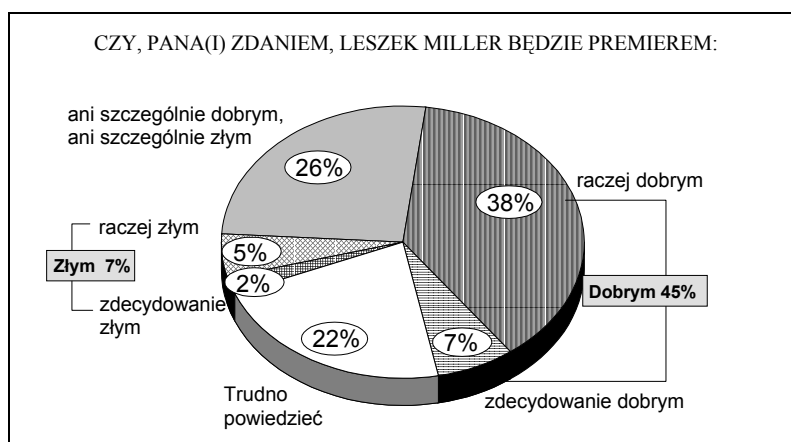
WARSZAWA, PAŹDZIERNIK 2001

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- Utworzenie przez liderów SLD-UP koalicji z PSL zostało przez większość badanych ocenione jako dobre rozwiązanie.

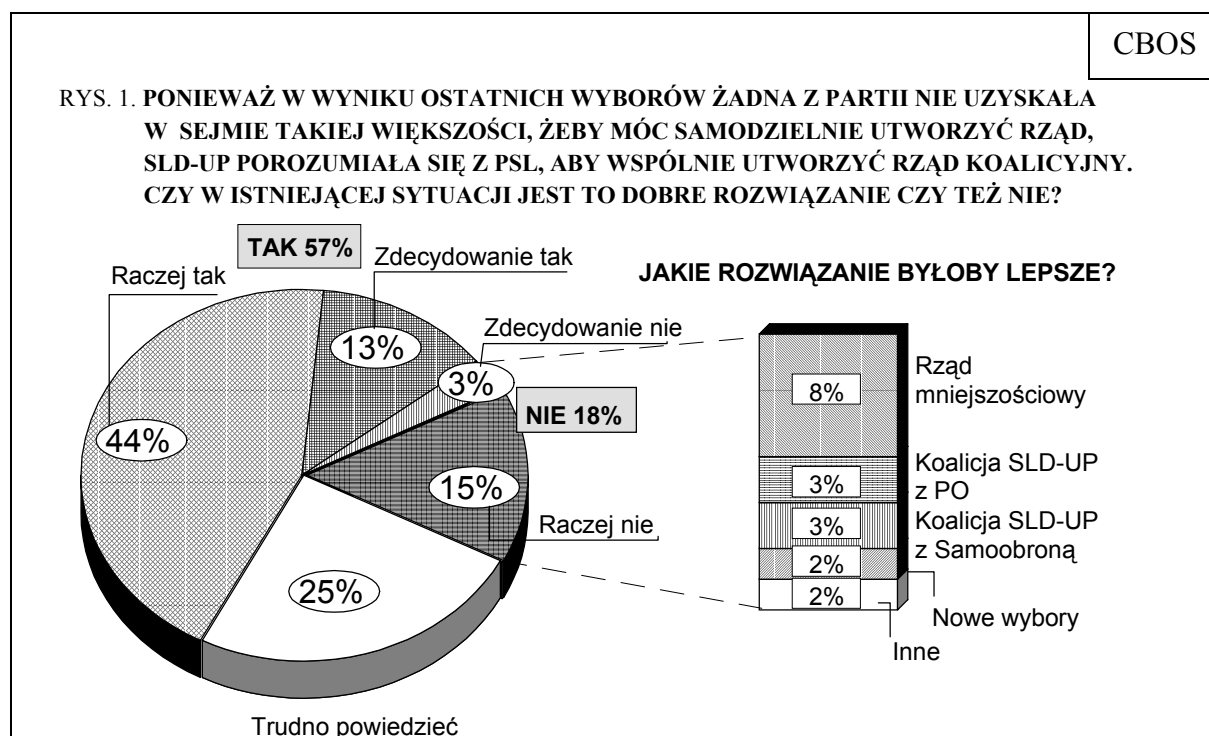

- Społeczeństwo wiąże też nadzieje z nowym premierem. Prawie połowa ankieterów jest zdania, że będzie on dobrym szefem rządu.

Wrześniowe wybory zmieniły układ na scenie politycznej kraju. Mimo że - wbrew wcześniejszym oczekiwaniom - zwycięska koalicja SLD-UP nie zdobyła większości pozwalającej na samodzielne utworzenie rządu, już po pierwszym posiedzeniu Sejmu odbyło się zaprzysiężenie ministrów gabinetu Leszka Millera. Było to możliwe dzięki zawarciu przez liderów SLD-UP koalicji z PSL. Rozwiązanie takie zostało zaakceptowane przez większość Polaków¹, mimo że jeszcze tydzień wcześniej popierała je tylko jedna czwarta badanych².

Respondenci, którzy mieli krytyczny stosunek do zawarcia koalicji SLD-UP z ludowcami, byli pytani, jakie rozwiązanie byłoby ich zdaniem lepsze. Stosunkowo największa grupa spośród nich opowiedziała się za rządem mniejszościowym, natomiast inne układy koalicyjne, jak również przeprowadzenie powtórnych wyborów parlamentarnych wskazywane były niezmiernie rzadko.

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (137) przeprowadzono w dniach od 12 do 15 października 2001 roku na liczącej 1020 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Por. komunikat CBOS „Kto powinien utworzyć rząd?”, październik 2001.

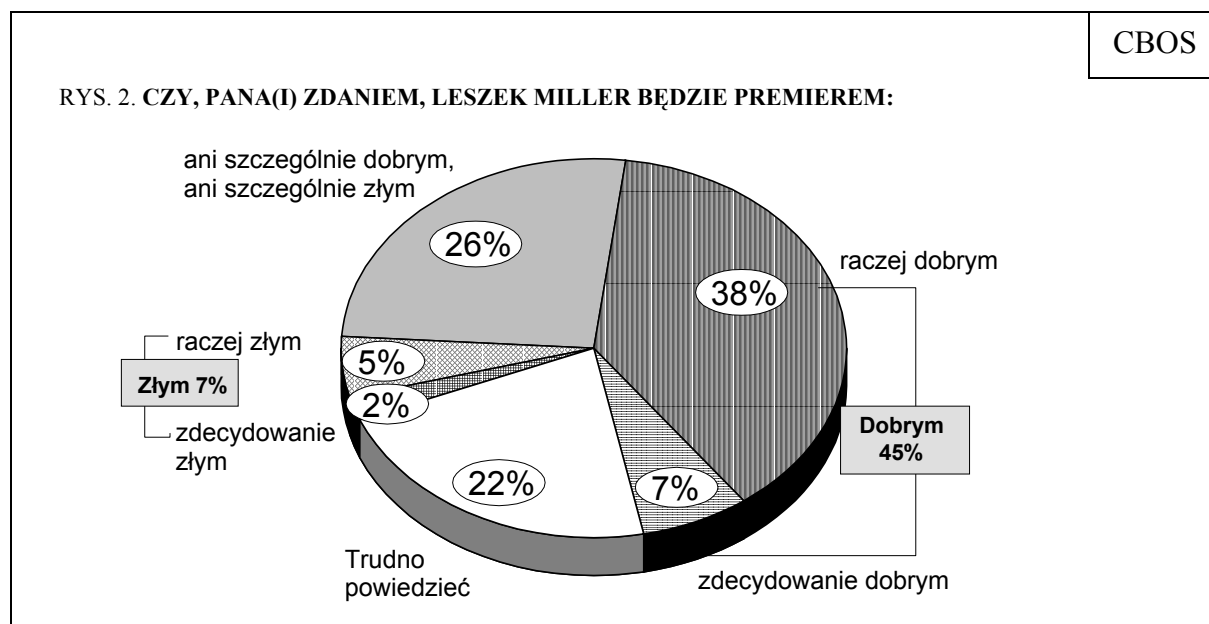
Zarówno wyborcy SLD-UP, jak i ci, którzy głosowali na PSL, w przytłaczającej większości uważają zawarcie koalicji rządowej przez popierane przez siebie ugrupowania za dobre rozwiązanie.

Tabela 1

Elektoraty*	Czy koalicja SLD-UP-PSL jest dobrym rozwiązaniem czy też nie?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD-UP	77	12	11
PSL	73	12	15
PO	52	30	18
Samoobrona	51	21	28
PiS	51	31	18
LPR	43	39	18
Niegłosujący	50	15	35
* Określone na podstawie pytania, na którą partię lub ugrupowanie ankietowany(a) głosował(a) w ostatnich wyborach parlamentarnych			

Bardziej negatywnie nastawieni są do takiego układu koalicyjnego zwolennicy partii opozycyjnych, choć i wśród nich przeważa opinia, iż dobrze się stało, że taka koalicja powstała. Wyborcy PO i PiS w jednakowym stopniu zaakceptowali powstanie tej koalicji - co druga osoba w każdym z tych elektoratów pozytywnie oceniła ten fakt; prawie co trzecia odniosła się do niego negatywnie. Wśród wyborców Samoobrony również połowa aprobeuje powstałą koalicję, natomiast mniej niż w elektoratach PO i PiS jest niezadowolonych, a więcej takich, którzy nie potrafią zająć stanowiska wobec tego faktu. Stosunkowo najbardziej niezadowoleni z powstania koalicji SLD-UP z PSL są wyborcy Ligi Polskich Rodzin. W elektoracie tym przewaga osób akceptujących to rozwiązanie nad tymi, którzy je krytykują, jest bardzo mała. Wśród badanych, którzy nie brali udziału w wyborach, przeważają pozytywne oceny powstania koalicji SLD-UP i PSL, choć więcej niż co trzecia osoba z tej grupy nie ma w tej sprawie zdania.

Spółeczeństwo przychylnie przyjęło także nowego premiera. Niemal połowa ankietowanych uważa, że będzie on dobrze pełnił swoją funkcję, a zaledwie 7% jest przeciwnego zdania. Należy przypomnieć, że sondaż realizowaliśmy w połowie października, czyli przed wygłoszeniem przez Leszka Millera rządowego *exposé* w Sejmie.

Nadzieje na to, że Leszek Miller okaże się dobrym premierem, są na ogół dość równomiernie rozłożone w różnych grupach społecznych i kategoriach demograficznych. Można tylko wspomnieć, że stosunkowo częściej niż inni oczekiwania takie mają bezrobotni, gospodynie domowe oraz przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji, najrzadziej zaś - rolnicy i robotnicy wykwalifikowani. Obawy, że Leszek Miller będzie złym premierem, są najczęstsze wśród badanych, którzy kilka razy w tygodniu uczestniczą w praktykach religijnych oraz wśród osób deklarujących prawicowe poglądy polityczne.

Jak można się było spodziewać, stosunek do nowego szefa rządu jest zróżnicowany w zależności od sympatii partyjnych. Trzy czwarte elektoratu jego własnego ugrupowania uważa, że będzie on dobrym premierem. Natomiast wśród wyborców współkoalicjanta - PSL - zdania są bardziej podzielone.

Tabela 2

Elektoraty*	Czy Leszek Miller będzie dobrym czy złym premierem?			
	Dobrym**	Ani dobrym, ani złym	Złym***	Trudno powiedzieć
	w procentach			
SLD-UP	77	12	2	9
PSL	43	38	3	16
PO	32	29	14	25
Samoobrona	38	26	12	24
PiS	30	47	10	13
LPR	10	38	37	15
Nie głosujący	40	26	5	29
* Określone na podstawie pytania, na którą partię lub ugrupowanie badany(a) głosował(a) w ostatnich wyborach parlamentarnych				
Łącznie „zdecydowanie dobrym” i „raczej dobrym” *Łącznie: „zdecydowanie złym” i „raczej złym”				

Najbardziej krytycznym stosunkiem do Leszka Millera wyróżniają się zwolennicy Ligi Polskich Rodzin. Ponad jedna trzecia z nich twierdzi, że będzie on złym premierem. Natomiast wśród niegłosujących wyraźnie przeważa ocena pozytywna.

Interesujące może być jeszcze sprawdzenie, w jakim stopniu ocena predyspozycji Leszka Millera do funkcji premiera wiąże się z zaufaniem do jego osoby jako polityka.

Tabela 3

Stosunek do Leszka Millera jako polityka	Czy Leszek Miller będzie dobrym czy złym premierem?			
	Dobrym**	Ani dobrym, ani złym	Złym***	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Zaufanie	63	22	2	14
Obojętność	25	35	7	34
Nieufność	14	36	27	23
Trudno powiedzieć	11	24	5	60
* Określane na 11-punktowej skali od -5 - głęboka nieufność poprzez 0 - obojętność do +5 - pełne zaufanie. W tabeli zsumowano punkty od -5 do -1 - nieufność i odpowiednio +1 do +5 - zaufanie. Pominięto odpowiedzi „nie wiem, kto to jest” (2% wskazań)				
Łącznie „zdecydowanie dobrym” i „raczej dobrym” *Łącznie: „zdecydowanie złym” i „raczej złym”				

Nie jest zapewne zaskoczeniem, że badani, którzy deklarują zaufanie do Leszka Millera, w większości uważają, że będzie on dobrym premierem; tylko sporadycznie spotyka się wśród nich opinię krytyczną. Warto natomiast podkreślić, że co siódmy respondent spośród tych, którzy są wobec niego nieufni, uważa jednak, iż będzie on dobrym szefem rządu.

Szybkie sfinalizowanie umowy koalicyjnej pomiędzy SLD-UP a PSL przekonało do tej koalicji znaczną część tych, którzy uprzednio preferowali inne rozwiązania. W stosunku do sondażu z początku października wyraźnie zmalała liczba zwolenników rządu mniejszościowego, podobnie jak liczba opowiadających się za koalicją SLD-UP z PO bądź z Samoobroną.

Spółeczeństwo wiąże również nadzieje z nowym premierem. Niemal połowa badanych uważa, że będzie on dobrym szefem rządu. Spodziewa się tego także dość znaczna część tych, którzy nie darzą go zaufaniem.

Opracował
Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, Leszek Miller będzie premierem: 1 - dobrym;
2 - ani szczególnie dobrym, ani szczególnie złym; 3 - złym

	(%)				
	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	45	26	7	22	1020
Płeć					
Mężczyźni	48	27	7	17	487
Kobiety	43	24	7	26	533
Wiek					
18-24 lat	36	35	9	20	158
25-34	45	29	6	20	184
35-44	44	31	9	16	178
45-54	53	20	6	21	225
55-64	52	22	6	20	109
65 lat i więcej	41	19	7	33	167
Miejsce zamieszkania					
Wieś	38	27	7	29	372
Miasto do 20 tys.	55	25	2	17	134
20-100 tys.	52	21	2	26	190
101-500 tys.	47	29	8	16	188
501 tys. i więcej mieszk.	47	26	13	14	137
Wykształcenie					
Podstawowe	41	23	5	31	284
Zasadnicze zawodowe	49	23	6	22	293
Średnie	46	28	8	18	319
Wyższe	46	33	11	9	124
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	53	29	7	11	75
Prac. umysł. niż. szczebla	44	37	7	12	79
Pracownicy fiz.-umysł.	51	29	2	17	57
Robotnicy wykwalifikowani	35	34	8	23	96
Robotnicy niewykwalifik.	45	21	16	18	44
Rolnicy	32	43	6	20	66
Pracujący na własny rach.	47	22	6	25	51
Bierni zawodowo					
Renciści	43	22	2	33	109
Emeryci	47	18	7	28	185
Uczniowie i studenci	37	35	11	17	83
Bezrobotni	55	14	8	23	119
Gospodynie domowe i inni	56	24	6	15	55
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	49	27	11	13	126
społecz. właścicieli	44	33	9	15	94
prywatnych i państwa	43	30	5	22	191
sekt. prYW. poza rolnict.	34	39	6	21	76
prywatnym gosp. rolnym					
Dochody na jedną osobę					
Do 275 zł	45	27	3	24	125
276-399	44	24	8	24	98
400-549	49	28	5	17	165
550-799	46	22	13	20	138
Powyżej 799 zł	52	31	7	11	203
Ocena własnych war. mater.					
Złe	43	22	9	26	345
Średnie	44	27	7	22	444
Dobre	52	30	4	14	229
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	24	29	15	32	63
Raz w tygodniu	43	26	8	23	508
1-2 razy w miesiącu	47	31	3	19	176
Kilka razy w roku	50	24	6	20	196
W ogóle nie uczestniczy	66	13	8	13	73
Poglądy polityczne					
Lewica	68	22	1	9	318
Centrum	46	31	7	16	239
Prawica	28	34	17	20	228
Trudno powiedzieć	30	18	5	47	231